

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 274.

V Ljubljani, v četrtek 29. novembra 1894.

Letnik XXII.

Državni zbor.

Dunaj, 28. novembra.

O dvojezičnih tablicah.

O sodnijskem poslopi v Piranu izročil je danes poslanec Klun s tovariši naslednjo interpelacijo:

interpelacijo:

Dunajski listi so dne 26. t. m. priobčili naslednjo brzojavno poročilo:

„Trst, 26. novembra. Včeraj dopoldne so se pred nekaterimi dnevi v notranjem poslopi okrajnega sodišča v Piranu pribite dvojezične tablice na brzojavno povelje političnega oblastva odstranile in nadomestile z jedino italijanskimi napisi. To odredbo je italijansko prebivalstvo pozdravilo z velikim veseljem. Kakor „Piccolo“ poroča, je politično oblastvo odredilo, da brez izrecnega povelja se ne sme ničesa preminjati na sedanjem stanju. Pripisuje se ta uspeh prizadevanju isterskih poslancev, katera sta na Dunaju opozorila, da zagotovila dana Coroninijevemu klubu ne dopuščajo nobenega poostrenja glede dvojezičnih tablic.“

V drugem odstavku omenjene brzojavke se poroča, da poslanec Bartoli v „Piccolu“ oporeka občno razširjeno mnenje, kakor bi bila vlada koncem oktobra izjavila, da je razobešenje dvojezičnih tabel v Piranu le začasna naredba, in konstatuje, da je vlada z začetka vedno naglašala, da se mora varovati veljave vlade.

V nekaterih pokrajinskih listih se pa poroča, da je okrajni sodnik Macolin dal odstraniti dvojezične table na povelje višjega deželnega sodišča v Trstu in jih zameniti z jednojezičnimi, in da je ta naredba vzbudila med slovanskim prebivalstvom veliko razburjenje. Tudi se poroča, da se je v Trzinu zgodilo nekaj podobnega kakor v Piranu.

Neki dalmatinski list poroča, da je odredbo pripisovati unanijemu in v tem slučaju popolnoma neutemeljenemu vplivu. Pa bodi kakor koli, to bilo

je gotovo da velja isto načelo enakopravnosti za notranje kakor za zunanje table.

To je gotovo jako nevaren precedens, ki bode ohranjen red tako oteževal in slabil državno vez, če bode vlada razvajala tiste, ki so se kazali kot nemirneži in od sebe pehala pa tiste, ki so bili vedno zvesti državi in Najvišji vladarski rodbini in so najmočnejša obrana na jugu proti unanijim aspiracijam, in jim tako kazala, da je preziranje plačilo za zvestobo.

Zatorej interpelantje vprašajo njini ekscelenci gospoda ministra notranjih stvari in pravosodja.

1. So se li res odpravili dvojezični napisi v notranjem okrajnosodnega poslopija v Piranu in nadomestili z jednojezičnimi?

2. Na čigav ukaz se je to zgodilo?

3. Kako se to vjema z izjavo dano italijanskim poslancem in od Bartolija potrjeno, da v varstvo vladne avtoritete ima ostati, kar je višje deželno sodišče odredilo?

4. Mari visoka vlada ne ve, da vsled očitnega podpiranja italijanske manjšine se mora čutiti slovansko prebivalstvo istersko, velika večina dežele, po pravici razžaljeno in da se na ta način ne da doseči mir v Istri, katerega jednako odkritosrčno želé slovenski in italijanski domoljubi?

Na Dunaju, dne 28. novembra 1894.

Slično interpelacijo izročil je poslanec grof Coronini Alfred glede dvojezičnih napisih v sodnijskem poslopi v Trzinu.

Volilna reforma.

Sinoči sešel se je bil volilni odbor, kateremu je ministerski predsednik poročal, da vlada ne predloži nobenega načrta, ampak prepušča odseku, da pretresa razne predloge o premembah volilnega reda in se večje stranke zedinijo o načelih, po katerih naj se vravna ta prememba.

V petek odsek nadaljuje sinoči pričeto razpravo. V konservativnem klubu se jutri pretresajo posa-

mezni nasveti. Slovenski in nemški konservativni poslanci se strinjajo v načelih, ki sta jih poslanec Klun in Morsey zagovarjala pri zaupnih razpravah.

Ker na splošno volilno pravico nikakor ni misliti, zahtevajo, da naj se volilni red spremeni vsaj po naslednjih načelih:

1. Volilna pravica se v mestih, trgih in kmečkih občinah raztegne na vse, ki plačujejo kaj direktnega davka.

2. Število kmetijskih zastopnikov se pomnoži vsaj za 21 poslancev, ki naj se na posamezne dežele razdele tako, da pride na vsako deželo vsaj jeden poslanec več.

3. Kurija trgovskih in obrtnih zbornic se razdeli v dve kuriji, trgovinsko in obrtno, pa kateri naj se razdele sedanji poslanci dotične kurije tako, da jih pride polovica na trgovinsko in polovica na obrtno sekcijo.

4. Industrijalnim delavcem in obrtnim pomočnikom, ki so vpisani pri bolniških blagajnicah, se dovoli 22 poslancev, od katerih naj spada polovica na industrijalne delavce, polovica pa na obrtne pomočnike.

5. Industrijalni delavci in obrtni pomočniki se združijo v posebni sekciji trgovinskih in obrtnih zbornic, katerima se da volilna pravica za državni zbor.

„Pax!“

S Koroškega, dne 27. nov.

„Wer (aber) den Frieden auf falscher Grundlage sucht, wird den Hass ernten. Alles Predigen von Frieden hilft nichts, wenn ihr keine Befriedigung gebt!“
Vinko Rizzi 1. 1890.

„Pax! — mir!“ — Lepe, milo doneče besede, ki pa pri nas niso prav nič več, kakor prazne besede! Kjer in kedarkoli govore naši nasprotniki o nas koroških Slovencih, kjer koli raz-

LISTEK

Popotne črtice iz Belokrajine.

(Spisal Črnogled.)

(Dalje).

Od Treh Far zavil sem jo v spremstvu svojega vodnika kar čez polje proti Draščem. Mnogo sem že bral o novonasajeni državni trtnici in zato sem si jo hotel ogledati. Med potjo sva se z vodnikom marsikaj pomenila. Pravil mi je o trifarškem tako imenovanem Jernejem žegnanju, kako je še zdaj v teh slabih letih dobro obiskano zlasti od sosednih Hrvatov in Vlahov. „O ko bi znali, koliko janjcev je že tam nezadovoljno smrt storilo!“ Videlo se je možu, da se ni tudi on branil, o tacihi prilikah zagrizniti v gnjat njemu ljube jagnjetine. Z nekako potrjim glasom mi je pravil dalje o nekdanjih dobrih letih, ko je še imel v svojem hramu polne sode žlahtne vinske kapljice. „A zdaj je ni!“ vzdihne in obtihne.

Potem zopet prične: „Saj smo zaslužili, da nas je nebeški oče kaznoval, ker nismo znali gospodariti s tem žlahtnim darom. Mnogo smo pridelali, a malo ali nič prihranili, ter veliko grešili, zato je prišla

pravična kazen nad nas, ki pa, tako upam, nam bo zopet odvzeta. Mnogo posestnikov se je že poprijelo novih ameriških nasadov.“

„Ali ste pa tudi vi že kaj začeli rigolati“, mu sežem v besedo.

„Znate kaj, rad bi začel, toda ne morem. Denarja nimam, a sam človek pa pri takem delu ne more Bog vé kaj storiti.“

„Pa si denarja izposodite, saj imate v Metliki posojilnico“, mu rečem zopet jaz.

„A, znate kaj, tja pa ne grem denarja iskat, hvala Bogu, da mi ni sila.“

„Pa zakaj ne,“ ga vprašam, „morda visoke obresti tira?“

„Ne samo to; vsak, kdor nima nobenega deleža, mora plačati po sedem od sto, pa še to za pol leta naprej.“

„Kdo pa vodi vašo posojilnico?“

„Vseh ne poznam,“ mi odgovori, „a nekatere pa poznam in so prebivalcem njih „dobra dela“ v prejšnjih letih še v živem spominu.“

„Torej vam je posojilnica vendar le vsaj nekaj pomagala, ki jemlje po 7 odstotkov, in če vzamemo v poštev še predplačilo obresti, torej skupaj blizu 8 odstotkov.“

„Da res, nekaj nam je pomagano, toda ne dosti. Zraven obresti so še drugi troški veliki, ker vsako najmanjše posojilo mora iti skozi razne pisarne, in to stane! Vzlasti se pri tem odlikuje naš gospod notar.“

„Kakšni so pa meščani?“ ga zopet vprašam.

„Znate kaj, te pa premalo poznam. Vendar mislim, pa lahko rečem, da je mnogo dobrih meščanov, seveda so tudi nekateri taki, kakor mendaži drugod, čim več imajo, tem več bi radi.“

„Kaj pa okoličani, kakšno je kmečko ljudstvo?“

„Ej, ljudstvo je dobro; ne hvalim ga zato, ker sem tudi jaz kmet, ampak rečem, kar je res; seveda najdete med njimi tudi slabe. Posebno odkar čutimo šibo božjo, se je mnogo zboljšalo pri nas. Poprej so se prazniki in nedelje pogosto s pojedinami in popivanjem ter trštvom praznovali. Da bi bili vi videli, kakšno je bilo ob nedeljah po trgu; zdaj niti na somenj ni take kupčije, kot je bilo nekaj ob nedeljah. Še zdaj, kakor ste včeraj lahko videli, je nekaj trštva, a to so le večinoma iz tujih far; mestno starešinstvo bi pač prav ukrenilo, da bi trštvo s takimi rečmi, ki jih človek v nedeljo ne rabi, prepovedalo. Saj je v ponedeljek itak tržen dan. — Toda glejte, došla sva do državne trtnice.“

3/4 6 h N. M.

pravljajo o našem narodnem gibanju, povsod in vselej zakrožijo pesen o „skrbno varovanem miru Koroškem“. In kakšen je ta glasoviti „deželni mir“! Opisali smo ga že toliko in tolikokrat, pokazali s tolikimi dejstvi, da je „mir“, kakršnega hočejo oni, gnijl, mir grobov. A s takim mirom Slovenci ne moremo, ne smemo biti zadovoljni!

Navadna taktika naših nasprotnikov, ko govoré in pisarijo o naših težujah in naporih je vedno tá, da vpijejo na ves glas:

„Ljudstvo je mirno in hoče v starem miru živeti s svojimi nemškimi sodeželani; ono hrepeni in teži po nemški „šprahi“. Samo nekateri vročekrvni in brezvestni ter častihlepni „hujskači“ ga hočejo vznemiriti“. „Hujskač in rogovilež pa jim je vsak, ki žrtvuje svoj trud probujenju slovenskega ljudstva, vsak kdor slepo ne trobi s staro nasprotno kliko v jeden rog.

Nasprotniki smatrali so bili samo še za vprašanje časa, da bode ponemčen zadnji Slovenec starodavnega Korotana in da bo tako zavladal večni mir na grobovih prvotnih prebivalcev lepe dežele. Prorokovali so narodu pogin — pa govorili prezigodaj. Slovan je stopil tudi na Koroškem na dan, odločno, jasno kazóč krutemu nasprotniku: „da Slovenec še živi“, da se tudi na Koroškem Slovenci čutijo še kot Slovenci „z dušo s telom“ in da hočejo kot pošteni Slovenci tudi v bodoče še živeti, kakor so živeli naši pradedje na nekaj čisto slovenskih tleh koroške dežele!

To boli nasprotnika; z vso brezobzirno silo hoče zatreti slovensko gibanje, uničiti slovenstvo, ne zmenec se za natorno in božje pravo, ali za cesarske postave. Zató se je napovedal vsemu, kar je še slovensko, hud boj, ki se bije v javnih zbornicah, na mnogih shodih in najbolj nesramno po združenem židovsko-liberalno-nacijonalnem časopisu.

Posebno pa bruhajo ogenj in žvepelj na slovensko duhovščino, ki ne mara dobrega in poštenega slov. ljudstva prepustiti tujim hujskačem, da bi mu le ti trgali iz srca ljubezen do besede matrne in spoštovanje do vere katoliške in ga tako pripravljali za liberalizem in dosledno za socijalizem ter anarhizem. Ne! Po besedah Izveličarjevih: „Smili se mi ljudstvo“ stopajo med ta vrli ljud in mu oznanjajo vzvišeni nauk Kristusov, a so mu tudi skrbni in požrtvovalni svetovalci v časnih, svetnih zadevah.

Zató je napovedal nasprotnik borbo slovenstvu, posebno hudo borbo pa slov. duhovščini! „Zbog lepšega“ pa, da zakrivajo svoje zvite nakane, hibernski vzdihujejo in tudi glasno bobnajo, da se kali tisti hvaljeni „koroški mir“, tisti „skrbno varovani deželni mir“.

To staro pesen prepeva na Koroškem velik zbor že od nekaj. Vlogo prvega tenorja pa je prevzel naš častni gospod baron Schmidt-Zabierow, kateremu je vsaka še tako neznatna prilika dobro došla, da jo zakroži in posebno slovenskim duhovnikom polaga prav po očetovsko na srcé, naj vendar pomagajo „varovati“ tisti „koroški mir“, ki ga „bindišarji“ vedno in vedno spravljajo

Jaz se ozrem, in res, o čuda! Kakor kakšen gozd, tako bujno rastejo amerikske trte v trtnici. Precej sem spoznal, da mora neka spretna roka skrbeti za trtnico, zato vprašam vodnika, kdo oskrbuje trtnico.

„O to vam je še mlad fant, kakih 28 let star, tam iz Drašič. Solal se je tam nekje na Vipavskem v taki šoli, kakor je zdaj v Novem Mestu, in prav mu pride. Glejte — pokaže mi na drug hrib — tam ima njegov oče tudi nov ameriksni nasad; njega posnemajo tudi drugi premožnejši, a mi reveži ne moremo.“

Neka otožnost se polasti zopet mojega vodnika; da bi mu odpodil tužne misli, ga vprašam za raznovrstne cerkve, ki se vidijo na vseh straneh. Ravno pred nama na drugem hribu je sv. Jana (sv. Ana), nekaka božja pot zlasti za Hrvate; tam v ozadju pa hrvaška župna cerkev vivodinska in še mnogo drugih cerkv, katerim imena sem že pozabil.

Tu so torej oni kraji, ki so nekaj rodili tako žlahtno kapljico, katero sem čul mnogokrat proslavljati kot najboljšo, a sedaj so tako zapuščeni. Moj Bog, sem vzdihnil v srcu, usmili se kmalu tega ljudstva ter blagoslovi trud, ki ga bo imelo z novimi nasadi. (Konec sledi.)

v nevarnost! — Take je pri odkritju svojega spomenika v Šmohoru tamošnjemu žg. kaplanu, ki ni „zakrivil“ drugega, kakor da ima na sebi neizbrisljivo napako, da je — Slovenec, dejal brez vsakega povoda: „Varujte se, da ne delate nemira (!) in razprtij. Človeško življenje je itak le kratko in zato je neumno (!) ga še s takimi rečmi ogrenjati“. Glejte, kako očetovsko-modro opomin!! Kdor tej očetovski „modrosti“ ni po volji, mora pa čutiti očetovsko „moč“ pri kompetencah, kakor se je to zgodilo zlasti velespoštovanemu gospodu Fr. Treiberju.

G. baron Schmidt-Zabierow tedaj, kot privilegirani varuh kor. miru, se je zadnjič spravil zopet nad slovensko duhovščino, in v znani drznosti, katere smo pa na Koroškem že nekako navajeni daje ji v štev. 270. (od 25. nov.) svoje uradne „Klagenfurter Ztg.“ navodila, da ima opuščati vse politično delovanje. Članek, katerega je skoval ali sam ali kaki njegov zvesti oproda naslovljen je tako, kakor sem naslovil ta-le spisek, z besedo „pax!“ Hlastno so ga pobrali koaliranci našega „amtsblatt“-a graški in dunajski židovsko-liberalni in nacijonalni listi. Ti listi se sploh vselej znajdejo v lepi slogi, kedar čutijo potrebo, dati Slovincem kako — breo! (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. novembra.

Deželnozbornske volitve na Dunaju. V četrtem dunajskem volilnem okraju je izvoljen pri do polnilni volitvi v deželni zbor nemško-narodni kandidat Pavel Pacher s 1478 glasovi. Nemško liberalni kandidat Hoes je dobil 1381 glasov. Dosedaj je ta okraj zastopal nemški liberal. Zopet se je pokazalo, da liberalizem urnimi koraki nazaduje na Dunaju. Jedinó zavetje ima v notranjem mestu, kjer biva „izvoljeni rod“. Čehi so bili postavili svojega kandidata, ki je pa dobil samo 66 glasov. Čehi postavljajo kandidate tako le zaradi tega, da pokažejo, da Dunaj ni čisto nemški.

Velika vznemirjenost. Liberalni listi znajo pačiti javno mnenje. Te dni se je govorilo, da se proticerkvene predloge, katere je sklenil ogerski državni zbor, najbrž ne potrdijo. Po vseh liberalnih listih je bilo nakrat polno poročil o veliki vznemirjenosti in razburjenosti po vsej ogerski deželi. V resnici pa mej prebivalstvom zaradi tega ni bilo nobene razburjenosti. Vznemirjeni bili so le nekateri budimpeštanski liberalci in židovski krogi, ki so se bali vže za svoj sedanjí vpliv. Prebivalstvo samo bi pa bilo največ še veselo, ako se civilni zakon ne potrdi. Liberalni listi so laž seveda trobili z očitnim namenom, da bi vplivali s tem na višje kroge. Židom je posebno veliko ležeče na tem, da Wekerle ostane, dokler se ne izvrši valutna reforma.

Zbližanje mej Anglijo in Rusijo. Na banketu pri londonskem županu je Rosebery govoril o zblizanju mej Rusijo in Anglijo v Aziji. Ruski vladni list „Praviteljstveni Vjestnik“ obširno piše o tem, ali pristavlja, da Anglija in Rusija si nista nasprotovali le v Aziji, temveč tudi v Evropi. Tukaj je bilo nasprotje še hujshe. Če se Anglija hoče približati Rusiji, premeniti mora svojo evropsko politiko. Ruski list se nadeja, da se to zgodi. Francoski listi se pa veselí vže tega zblizanja, kajti nadejajo se da bode naperjeno proti trodržavni zvezi. To so pa najbrž le francoske želje. Angleži si pa gotovo ne žele nasprotja s kako evropsko državo.

Makedonija. Turški vladni krogi se celo upajo trditi, da je v Makedoniji vže izvršen berlinski dogovor, če tudi se ni izvela še nobena obljubljenih reform. Zaradi tega hočejo baje Bolgari prirejati tabore, da bodo zahtevali, da se Makedoniji da obljubljena samosprava. Čas se Bolgarom zaradi tega zdi ugoden, ker je tudi armensko vprašanje vzbudilo pozornost nase vsled zadnjih neredov v Armeniji. Posebnega upanja ni, da bi Bolgari kaj dosegli, ker se evropske velevlasti ne marajo dosti baviti z orijentalnimi vprašanji, boječ se, da bi to mir spravilo v nevarnost.

Belgija. Pri zadnjih volitvah v Alostu zaradi raznih ovir se ožja volitev ni mogla izvršiti. V tem mestu je kandidoval duhovnik Daens proti bivšemu ministru Woesteju. Kakor se pa sedaj govori, prideta oba ta dva moža v zbornico. Oddati sta namreč še dva mandata v tem kraju. Konservativci so se baje sporazumeli, da ne bodo volili več v zbornico mestnega župana, ki je bil dosedaj poslanec, da Woeste in Daens prideta v zbornico. Daens

je krščanski socijalist, Woeste pa že skušen vodja katoliške stranke. Liberalci so se vže veselili, da Woesteja ne bode v zbornico, a bilo je njih veselje prezigodaj.

Razgled po slovanskem svetu.

Srbsko-nemški ulični napisi v Mitrovici.

Iz Zagreba, 21. nov.

Prepir mej Hrvati in Srbi rodi slab sad. Mesto da se med seboj podpirajo ter v borbi proti splošnim našim nasprotnikom zedinjujejo, delajo ravno nasprotno. Naši sodržavljeni grškoistočne vere, ali kakor sami sebe le Srbe zovejo, pokazujejo v največjem času prav malo smisla za zajedniško delovanje, po katerem bi mogla Hrvatska doživeti vendar le s časoma boljše čase. Podpirani povsodi od sedanje vlade, katerej seveda provzročeni prepiri mej obema strankama samo koristijo pri izvajanju njenega programa, ponašajo se ti Srbi nasproti zajedniški hrvatski domovini le preveč nelojalno.

Ne rečemo, da ne bi bilo od hrvatske strani kedaj morda preostrih besed proti njim naperjeno, ali nikdar se niso Hrvati proti svojej lastni domovini tako nedomoljubno ponašali, kakor to oni delajo, češ da se morajo Hrvatom osvetiti, ker prezirno od njih pišejo po svojih časopisih. Čudno je pri vsem tem, da se ti naši Srbi povsodi, kjer stanejo, prav radi družijo s čistimi sovražniki in nasprotniki hrvatskega naroda. Tako jih v Dalmačiji nahajamo pri vseh volitvah v taboru italijanskem proti Hrvatom, a na Hrvatskem pa si iščejo za svoje zaveznike Mažare in Nemce, kar dokazujeta sledeča dogodka.

Hrvatski advokati so sklenili osnovati neko društvo v to svrhu, da se obnemogli člani tega stanu, če si ne morejo več kruha služiti in so podpore potrebni, zdatno podpirajo z doneski pojedinih članov. V to društvo bi imeli pristopiti vsi odvetniki na Hrvatskem in v Slavoniji. Jeli je tako društvo pod pokroviteljstvom vlade koristno ali ne, o tem nečemo razpravljati, večina zbranih odvetnikov je bila zanj. Ali kaj storé naši srbski odvetniki? Oni se zbero v Mitrovici ter sklenejo, da naj se za njih tako društvo ustroji na Ogorskem, češ da s Hrvati nočejo imeti nič opraviti, ker oni prezirajo njihov jezik. A v čem obstoji to preziranje? Neki hrvatski odvetniki so se namreč izjavili proti porabi cirilice po odvetniških pisarnah, ker se tudi pri sodnijah rabi le latinica. Ali to vprašanje bi se bilo gotovo povoljno rešilo, da so hoteli bratje Srbi malo počakati ter se pogovoriti o tej zadevi. Prepir o porabi cirilice v javnem životu na Hrvatskem traje že dlje časa ter ni bil izzvan pri tej priložnosti. Vendar pa so ga hoteli omenjeni odvetniki upotrebiti v svojo svrhu, da se le njihove namere izvedejo. Pravi razlog vsemu temu pa je nesrečni separatizem srbskega življa na Hrvatskem, ki pa v prvem redu njim samim najbolje škoduje. Slepi so pa tudi popolnoma, če mislijo da bodo s takim ravnanjem svojo narodnost bolje občuvali, če jo namreč izroče v varstvo volku, mesto svojemu pobratimu.

(Konec sledi.)

Socijalne stvari.

Gospodarske zadruge.

Pred seboj imamo letno poročilo o gospodarskih zadrukah na Nemškem, katero je izdal F. Senk, zastopnik občne nemške zadrugne zveze. To poročilo je v marsičem vrlo zanimivo, ker nam nekako predočuje kako se na Nemškem bori zasebna korist s splošnim blagom. Gospodarske zadruge imajo skupno zboljšanje v svoj namen in zato uporabljajo kot pripomoček — skupno delovanje. Liberalizem po svojem osnovnem načelu te skupnosti ne pozna in ji je nasproten; zato pomenja naraščanje dobrih gospodarskih zadrug zmago skupnosti proti liberalnemu, vse atomizujočemu individualizmu. Gospodarske zadruge so torej velezanimiv činitelj, po katerem se dajo presojati gmotne i pravne sile v ljudstvu.

Iz imenovanega poročila hočemo torej podati svojim bralcem malo sliko, kako se gibljejo v tem obziru naši v mnogih stvareh nas toliko nadkriljujoči sosedje pod pruskim cesarskim žeslom. Zeleli bi si tudi kakega avstrijskega poročila o ti zadevi, toda kolikor nam je znano, ni nobenega; reči pa smemo, da je število gospodarskih društev pri nas mnogo manjše, nego je na Nemškem.

Oglejmo si številke nemškega poročila. Od 31. maja 1893—31. maja 1894 se je število posamnih gospodarskih zadrug tako-le izpremenilo:

1. Kreditne zadruge (posojilnice, hranilnice, itd.) s 4791 — na 5489.

Mej temi jih je velikanska večina z neomejeno zavezo (4406 l. 1893 — in 5051 l. 1894); to je posebno pomenljivo znamenje zato, ker so te kreditne zadruge z neomejeno zavezo večinoma Raiffeisen-ove posojilnice. Te so po številu med vsemi drugimi zadrugami najmočnejše in pričajo, da je prosto ljudstvo že zelo pristopno organizaciji. Samo na Bavarskem se je prošlega leta ustanovilo nad 300 takih zadrug. Vzlasti nekateri duhovniki razširjajo s posebno vneto te prekorsne zavode in s tem rešujejo na leto mnogo gospodarskih bitnostij. Pri pomniti pa moramo, da gre vlada na Nemškem Raiffeisenovim posojilnicam na vso moč na roko in da jih tudi z denarjem podpira. Tudi pri nas se sedaj vedno več sliši o njih; polagoma se vdomačujejo. Treba bo pa skrbeti, da vsled pomanjkanja vloženega kapitala v revnejših krajih ne spešajo in ne shirajo. Zato jim je treba i zasebne, i javne pomoči. Nekateri deželni zbori so že sklenili, da posodijo neko svoto (100—200 gld.) brezobresno vsaki na novo se ustanovivši Raiff. posojilnici. Naš v tem obziru ni še ničesar storil. Zato na tem mestu opozarjamo poslance, da pričakujemo od njih vsaj tisto zanimanje in tisto vneto za to dobro stvar, kakor jo imajo po drugih deželah.

2. Konsumna društva s 1283 — na 1339. Napredek je torej jako majhen. Največ taci družtev pripada delavskemu stanu, potem rokodelcem in konečno — uradnikom. 377 taci družtev je objavilo statistične podatke o svojem gibanju. V teh je bilo 204.185 udov; med njimi 43,7 odstotkov delavcev, 13,5 odstotkov rokodelcev, 8,6 odstotkov uradnikov. Premožena so imela vsa ta društva 5.368.450 mark; čistega dobička so prinesla 6.203.838. Samo 113 konsumnih družtev med njimi je dajalo svojim udom blago tudi na upanje in še ta večinoma v malem obsegu in pri blagu, ki so ga udje za celo zimsko skupno vzeli (n. pr. drva). Letno poročilo odločno opominja, da se ne more preje govoriti o gospodarskem izboljšanju udov, predno se ne odpravi to dajanje na upanje. Le tako, če se blago, ki se vsak dan potrebuje, v gotovini plačuje, se morejo pametno razdeliti dohodki in stroški. Letno poročilo teh 377 kons. družtev sklepa z besedami: „Vsi krivični napadi na konsumna društva, ki so se tudi prošlega leta brezmejno nadaljevali, ne bodo zavirali nadaljnega razvoja konsumnih družtev, kakor kažejo številke v zapisnikih in konečni kupčijski vspehi“.

3. Obrtna zadruge za nakup surovin so se zmanjšale z 64 — na 59. — Gospodarska našela teh zadrug so ravno taka, kakor pri konsumnih družtvih. Zato morda vpliva agitacija proti konsumnim družtvom tudi v tem obziru. Poleg tega so pa rokodelci večinoma gospodarsko odvisni od tistega, ki jim daje blago in zato ne morejo sami tako lahko ustanavljati imenovanih zadrug. Sploh pa vidimo pri celi statistiki, da so ravno rokodelci najbolj mlačni gledé gospodarskih zadrug in da so najmanj pristopni samezavestni, svobodni organizaciji. Pri nas velja prav to. Škoda, ker če ne izpregledajo kmalu, utegne biti prepozno. Nekateri ljubljanski obrtniki se že dlje časa razgovarjajo o zadrugi za nakup surovin, toda do sedaj se še ni zgodilo ničesar. Sploh velja pri vseh stanovih, da drže premalo skupaj, a najbolj skoraj za obrtni stan.

4. Kmetijske zadruge za nakup surovin z 1008 — na 1071. Teh zadrug pri nas skorej ne poznamo in vendar so izvanredne važnosti za kmetijstvo.

5. Obrtna skladiščne zadruge z 48—54.

6. Kmetijske skladiščne zadruge 4 v obeh letih.

7. Obrtna produktivne zadruge so se zmanjšale s 128 na 120.

8. Kmetijske produktivne zadruge s 1196—1341; (mej temi je 1265 mlekarških zadrug).

9. Stavbinske zadruge z 77 na 101. Te so imele večinoma jako ugodne vspehe. Samo berlinska je od l. 1886 postavila 111 hiš; od katerih jih je že 50 postalo last deležnikov.

Na Nemškem je torej do 10000 (9924) raznih gospodarskih zadrug, ki splošno jako dobro delujejo. Število se zdi veliko, a vendar je v primeri s prebivalstvom jako majhno. Uboštvo sega v najnižje sloje in samo peščica je tistih, ki se mu skušajo z lastnim trudom ustavljati. Pri nas je združno življenje še mnogo na slabšem.

Ganimo se! Posamni stanovi se morajo zopet zavedati svoje solidarnosti; vrniti se jim mora socialni čut; zato je pa najboljša sredstva združno zdru-

ževanje. V gospodarskih zadrugah se ljudje navadijo drug drugega in izpoznajo, da so si potrebni; najboljše pripomoček so torej take zadruge, da se organizujejo in s tem pretvorijo liberalno državo v krščansko.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. novembra.

(Narodnost v svoji razdivjanosti) Iz Trsta: Dne 27. novembra so tržaški mestni očetje zopet pokazali strastno sovraštvo do Slovencev, proti katerim skušajo v zadnjem času zlorabljeni tudi cerkev. V cerkvi star. sv. Antona je namreč napovedan misijon za čas od 8. do 17. decembra. To napoved misijona, pri katerem bodo govorili slovenski, porabil je mestni odbornik d'Angeli ter pozivljaj v posebni interpelaciji župana, da naj zabrani misijon, ker s slovenskimi govori bi se žalila italijanska narodnost, razburjala bi se ogromna večina laškega prebivalstva v Trstu in pojavila bi se velika nevarnost za javni red. — Župan je v svojem odgovoru obetal, da hoče vse potrebno pri namestništvu ukreniti, da se misijon ne vrši. Predrznosti in narodni nadutnosti d'Angeljevi pa to še ni bilo zadosti. On je nadalje zahteval, naj se tudi ta dogodek vsprejme v spomenu, ki naj se odpošlje papežu v Rim kot pritožba proti škofu. — Menimo, da je vsaka beseda odveč, da bi zadostno obsodili ta neosnovan napad na samostojnost cerkve v njenem delokrogu in na milost. tržaškega škofa, ki kakor v vsakem tako tudi v narodnem oziru strogo pravično ravna. — Trdno se nadajamo, da to poulično laško kričanje ostane brez vspeha in da se še najdejo pota, po katerih bo tudi v prihodnje mogoče Slovencev v Trstu bivajočim oznanovati božjo besedo v materinem jeziku. Gotovo pa je, da tudi iz Rima dobé mestni očetje zaslužen odgovor od papeža, ako se bo od cerkvene strani o pravem času poskrbelo za stvarno informacijo.

(Iz lavantinske škofije) Faro St. Koncijana v Rečici je dobil č. g. Matija Strnad, župnik v Ljubnem. — Prestavljeni so č. gg. kapelani: Alojzij Cilenšek iz Kostivnice za provizorja v Stopercu in Alojzij Rožman iz Galicije v Kostivnico. — Dne 18. t. m. je bil v Trstu v mašnika posvečen č. gospod Andrej Pavlinič. Svojo novo mašo bo obhajal dne 9. dec. pri St. Tomažu.

(Celjska gimnazija.) Dne 25. t. m. je občinski zastop v St. Juriju ob južni železnici jednoglasno sklenil: „Ker v St. Juriju ni primerne poslopja za gimnazijo, ni stanovanj za profesorje in dijake, naj občina pošlje peticijo na državni zbor, da se nova gimnazija ustanovi v Celju.“ — V celem trgu je namreč komaj nekaj sob oddati, kam naj bi tedaj spravili vsaj 250 dijakov. — Vrli občinski zastop pa je s tem sklepom jasno pokazal, da mu je pri tem važnem vprašanju pred vsem za splošni blagor štajerskih Slovencev. Slava!

(Celjski „Narodni dom“.) Predstojništvo celjske posojilnice je v izvanredni seji sklenilo, da se „Narodni dom“ sežida po načrtih g. Hraskega v Ljubljani. Zgradba bo dovršena v dveh letih. — V stavbeni odbor so izvoljeni: Mih. Vošnjak, načelnik; dr. Jos. Sernec, c. kr. notar Baš, namestnika; dr. Fran Dečko, dr. F. Brečko in F. Zupanc.

(Izpred sodišča.) Dne 26. t. m. smo poročali, da je bil obsojen Janez Gerčar iz Kamnika radi javnega nasilstva. Poroča pa nam iz Kamnika gospod Janez Gerčar, mesar in posestnik v Kamniku, da je on istega imena ter nas prosi stvar pojasniti, da je bil obsojen Janez Gerčar, zidarski pomočnik iz vasi Kamnika.

(Metliškemu predsedniku cestnega odbora.) Metliške okolice: Pri zadnjem ljudskem shodu, katerega je priredilo kat. pol. društvo za Dolenjsko, nam je neki gospod dejal, da moramo vpiti, če hočemo kaj doseči. Mi smo bili sicer v neki zadevi že zavpili, tako da so nas precej visoko slišali, pa ni nič pomagalo. Zato pa hočemo zdaj zavpiti tako, da nas bodo slišali po celem deželi, morda prodre naš glas celo v deželni odbor. Kakor je že marsikomu znano, je predsednik našega cestnega odbora g. Prosenik, kateremu so te dni pripeli zlat križec na prsi velezasluzne za naše ceste. Do tega visokega gospoda se obračajo ponižno podpisani s prošnjo da jim reši sledeči zastavici: 1. Mi kmetje plačujemo vsako leto pošteno svoje davke za tukajšne deželne ceste, a ceste že več kot tri leta niso bile posute in jarki ob cestah, v katere bi se morala voda odtekati, na več krajih že dolgo niso osnaženi, oziroma izkopani. To nam je prva zastavica. 2. V krajih, kjer predsedniki cestnih odborov niso dekorirani

z zlatimi križci, je ta lepa navada, da sneg, precej, ko neha snežiti, s primernim orodjem spravijo s cest, da je mogoče hoditi. Pri nas imamo predsednika z zlatim križcem za cestne zasluge, pa moramo vendar gaziti sneg kar na celo, dokler se sam ne umakne. To nam je druga zastavica. Ko nam g. Prosenik reši te dve zastavici, mu bomo poslali novih. Kmetje-davkoplačevalci.

(Iz Dobovca), dne 25. novembra. Čez 9 let je tukaj pastiroval obče spoštovani gospod župnik Alojzij Jeršič. Čislali so ga domačini kakor tudi sosedni Štajerci, kajti njegovi dobrohotni sveti in tudi dejanska pomoč kazali so ga pravega človekoljuba, ter prijaznost in gostoljubnost njegova pravega Slovana. Pri zadnjem njegovem govoru tu videl si tudi stare moše, da so jim bile solzne oči. Naj ima odhajajoči gospod zavest, da ostane pri nas in sosedih v najboljšem spominu. Skrb njegova za službo božjo in cerkev v gmotnem obziru ter vnetost za šolo so pričale, da mu je dušni in telesni blagor farmanov pri srci. Kresničanom častitamo, da so dobili tako vrednega duhovna in blagega gospoda. Gospod župnik naj nas pa še obišče, če ne preje, na shodu Kumskem, kjer stojite stare romarske cerkvice sv. Jošta in sv. Neže, za čegar lepo obhajanje in proslavo njih spomina je bil vsikdar ves vnet. Torej do svidenja. M. Ivánetić.

(„Südmark“.) Iz Celovca: Novo podružnico zloglasne „Südmark“ snujejo za St. Rupert in Šmarten ob Celovcu, da z njeno pomočjo lažje spravijo tamošnje Slovence v naročje mogočne majke Germanije, ki je sita in mogočna le tedaj, ko se razširja na stroške drugih! V ostalem pa tudi ta podružnica nemškutarskega zelja še ne bo zabelila!

(Iz Metlike.) Kakšno vrenje je bilo po Metliki, ko donese brzjav, poslan iz Dunaja, menda od gospoda Šukljeta, novico, da bo prejel g. Prosenik zlat križec. Vse navprek se je povpraševalo za kaj? Celo presrečni g. Prosenik sam baje ni vedel precej, zakaj ga je doletela tolika čast, dokler ni zvedel, da se mu je podelil zlati križec za zasluge kot predsedniku tukajšnjega cestnega odbora. Tolička čast je pač redka stvar, zato se je vse mesto že naprej veselilo in pripravljalo, da bi sijajno praznovalo dan, ko bo tako visoko počaščen eden njih someščanov. 27. dan t. m., pripelje se okrajni glavar g. Rihar iz Černomlja k nam, kjer so ga mestno starešinstvo, vsi uradniki, polnoštevilna požarna bramba in mestna godba, pričakovali pred mestno hišo. Tu je g. okrajni glavar pripel po kratkem nagovoru slavljenca na srečne prsi zlati križec in nato so spremili v slavnostnem sprevedu g. slavljenca na dom. Ob pol jedni uri se je začel banket naročen od g. slavljenca, pri katerem je bilo iz med povabljeni navzočih okoli 60 oseb raznovrstnih stanov. Med banketom se je napolnilo cesarju, deželnemu predsedniku, deželnemu glavarju, okrajnemu glavarju in na to pa je sledilo več napitnic na g. slavljenca. Pozno v jutro se je družba razšla. Star „Kranjc“, ki je Francoza zibal je baje rekel: „Vsaka reč le en „cajt“ trpi.“ — Bog ve, če se ne bo tudi o gosp. Proseniku kedaj reklo: Sic transit...! —y.

(Zmrznili.) Od Kolpe, dne 27. novembra: Zmrzlega so našli danes v jutro znanega in spretnega lovca Martina Rožmana iz Boldraža pri Radovici. Nevkročena lovska strast je 51letnemu gospodarju in očetu šestero otrok pripravila zgodnjo in žalostno smrt. Lovska žila mu ni dala miru; tudi včeraj je šel na lov, dasi je močno snežilo. Padši raz nizko strmino je taval na vse strani, da bi prišel na pravo pot. Obnemogel se vleže, zaspi in zmrzne. Pes se je skazal zvestega tovariša; na pol zmrzel je čepel poleg mrtvega gospodarja. — Kmetovalcem lovcev v blagohotno premišljevanje te vrstice: „Kmet na lovelu, pšenica v plevalu.“ — „Plug in brana in matika — To se tebi kmetič šika. — Puško pusti ti na stran, — Ako ni deželi v bran.“

(Za „katoliški sklad“) podaril je preblagorodni gospod medicinae dr. Martin Dolničar v Ljubljani 200 gld. — Bog ga živi in mu povrni!

(V zadevi lokalnih železnic) mudil se je v terek v Gradcu deželni odbornik g. Iv. Murnik ter posetil deželnega glavarja g. grofa Attemsa in deželnega odbornika g. dr. Jos. Schmidingerja.

Telegrami.

Dunaj, 29. novembra. Cesar je imenoval nadvojvodo Evgena polkovnika imejteljem pešpolka veliki križanik št. 4, nadvojvodo Otona polkovnikom imejteljem ulanskega polka št. 1, podmaršala Ferinyak polkovni-

kom imejteljem pešpolka št. 86, podmaršala Kovacs polkovnikom imejteljem pešpolka št. 12, nadalje je cesar odredil, da se žandarmerijski nadzornik feldejgmajster Giespl. Gieslingen vpokoji z izrazom Najvišjega zadovoljstva in generalni major Horak imenuje žandarmerijskim nadzornikom.

Praga, 29. novembra. V Pragi so včeraj bile ožje volitve. Voljeni so štirje Staročehi in eden Mladočeh. Sedaj je v mestnem zboru 48 Staro- in 42 Mladočehov.

Sibinj, 29. novembra. Danes je bil tukaj močno obiskan shod Rumunov, kateremu je predsedoval Popoviciu in je izrekel, da zmatra ministerski ukaz o razpustu osrednjega odbora za protiustaven, in da se hočejo Rumuni držati svojega dosedanjega programa. Nadalje je shod protestoval proti vsakeršnemu preganjanju, sklenil, da se udeležijo sklicanega shoda nemažarskih narodnostij, izrekel zahvalo časopisom za podporo rumunskih stvari in odločno zavrnil obrekovanje, da bi rumunska stranka bila irendentistična.

Rim, 29. novembra. Pravda zaradi izmaknenja dokumentov v pravdi proti Rimski banki se je ustavila zaradi pomanjkanja dokazov.

Sredec, 29. novembra. Bolgarski časopis „Mir“ potrjuje, da je avstrijska vlada privolila, da se uvozna carina poviša z osem in pol na dvanaest in pol odstotka, katero povišanje je zahtevala bolgarska vlada. Avstrijska vlada je tudi privolila, da se bode od avstrijskih podanikov v Bolgariji pobiral patentni davek s pogojem, da se bode to tudi zahtevalo od podanikov drugih držav.

Pariz, 29. novembra. Grof Hoyos izročil je danes predsedniku republike svojo odzvalnico.

Essenruhr, 29. novembra. Včeraj so se vneli plini v jami grof Moltke in so vsled razpoka štirje delavci ubiti in 6 ranjenih.

Hamburg, 29. novembra. Pogreb kneginje Bismarck bode v Varzinu brez vsakih slavnostij.

Peterburg, 29. novembra. Pogreba Rubinsteinovega so se udeležili umetniški krogi peterburški, delegacije carskih gledališč, filharmoničnega društva v Moskvi, mestni od-

borniki, zastopniki časopisov in več tisoč občinstva.

Yohohama, 29. novembra. Japonski cesar je izdal na čete vojne in mornarice, katere so se udeležile vzetja Port Arthura, nastopno povelje: Na mah ste vzeli Port Arthur, kateri je imel sovražnik za nepremagljiv. Mi priznavamo vaše vrlo delovanje. Ker se pa vremenske neugodnosti vekšajo in je še dolgo do konca operacij, varujte svoje zdravje, da boste vstrajali v svojih naporih.

Umrli so:

24. novembra. Apolonija Čuda, gostija, 86 let, Florjanske ulice 17, marasmus.

25. novembra. Martin Siard, paznikov sin, 14 dni, Poljanska cesta 55, eclampsie. — Jožefa Perušek, krojačeva vdova, 75 let, Križevniški trg 7, kap. — Uršula Riolini, zidarjeva vdova, 75 let, Krakovski nasip 24, ostarelost.

26. novembra. Frančiška Mostar, posestnikova hči, 4 leta, Kurja vas 16, vnetica jabelka.

27. novembra. Rozalija Dopfer, dimnikarjeva hči, 15 mesecev, Kurja vas 4, rhachitis. — Vencei Kautzky, krojač, 69 let, Kravja dolina 11, jetika.

V bolnišnici:

24. novembra. Luka Šifrer, gostač, 54 let, kap. — Anton Fležar, gostač, 80 let, marasmus.

Tujci.

27. novembra.

Pri *Stonu*: Pserhofer, Schoch, Hirschl, Witz, Hofbauer, Jung z Dunaja. — Wakonig, Bergmann z Litije. — Elvenich iz Frankobroda. — Lapajne iz Idrije. — Töpfer iz Linca. — Havas, Bettlheim iz Vel. Kaniže. — Fürsattel iz Norimberka. — Eisenzopf iz Trsta. — Spendal iz Trbiča. — Bogataj iz Škofje Loke. — Troger, Rottman, Pongraz iz Grada. — Ronacher iz Dolenje Tuzle.

Tržne cene v Ljubljani

dné 28. novembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	6 60	Speh povojen, kgr. . .	64
Rež, „	5 10	Surovo maslo, „ . . .	75
Ječmen, „	5 20	Jajce, jedno	3
Oves, „	5 50	Mleko, liter	10
Ajda, „	6 70	Goveje meso, kgr. . .	64
Proso, „	5 50	Telečje „	68
Koruza, „	6 50	Svinjsko „	60
Krompir, „	2 45	Kostrunovo „	38
Leča, hktl.	11 —	Piščanec „	35
Grah, „	11 —	Golob „	16
Fižol, „	9 —	Seno, 100 kgr.	1 87
Maslo, kgr.	92	Slama, 100 „	1 60
Mast, „	64	Drva trda, 4 kub. m. .	7 20
Speh svež, „	56	„ mehka, 4 „	5 20

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	srakomera v mm	toplomera po Celsiju			
7. u. jut.	742.2	0.6	sl. vzh.	oblačno	0.00
28. u. pop.	741.4	2.0	„	„	„
9. u. sveč.	742.0	1.0	„	„	„
Srednja temperatura 1.2°, za 0.8° pod normalom.					

Poceni so naprodaj skoro nove

dvovprežne sani.

Natančneje se poizvé v Slonovih ulicah št. 3 v Ljubljani. 611 3—2

Radi razrušitve stare Jalenove hiše **prodam:** dobro ohranjena okna, vrata, glinaste peči, štedilna ognjišča itd.

Adolf Hauptmann, Sv. Petra cesta 41.

612 3—3

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Sirup iz planinskih zelišč

tudi

prsni, pljučni in kašljev sok

imenovan, prirejen iz planinskih zelišč in lahko razstopljivega vapnenega železa.

Steklenica z navodilom o porabi 56 kr., 12 steklenic 5 gld.

Dobiva se pri 565 5

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju, lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, VIII.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, III.

Jakob Zalaznik,

slaščičarski in pekovski mojster

v Ljubljani, Stari trg št. 21,

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo

raznovrstnih slaščičarskih izdelkov

primernih za Miklavževa in božična darila,

kakor tudi

614 7—2

štirikrat na dan sveže, ukusno, zdravo in slatno

pekarsko pecivo.

Primerno družinsko ali prijateljsko božično ali novoletno darilo je

mej dobrimi stvarmi najboljša:

kemično čisti higijenični

Kranjski likér

iz planinskih zelišč

J. Klauer-ja,

trgovca „pri voglu“ v Ljubljani, Pred škofljo.

Isti, specialiteta prve vrste,

je nedosežen glede dobrote in vpliva blagodejno na prebavne organe ter oživljajoč. Ne smelo bi ga pogrešati nobeno gospodinjstvo.

Dobiva se pri izdelovalcu **J. Klauer-ju**, trgovcu „pri voglu“, v vseh boljših špicerijskih in trgovinah z jestvinami (delikatesami), kakor tudi v kavarnah. 616 25—1

Dunajska borza.

Dné 29. novembra.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 „ 95 „
Avstrijska zlata renta 4%	124 „ 30 „
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 „ 05 „
Ogerska zlata renta 4%	123 „ 50 „
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	97 „ 70 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1045 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	397 „ 60 „
London vista	124 „ 60 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	61 „ 05 „
20 mark	12 „ 21 „
20 frankov (napoleonador)	9 „ 91 „
Italijanski bankovci	46 „ 05 „
C. kr. cekini	5 „ 88 „

Dné 28. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	150 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	162 „ 50 „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199 „ — „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 „ 70 „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	142 „ 50 „
Dunavske vravnave srečke 5%	132 „ — „
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 „ 50 „
Posojilo goriškega mesta	111 „ 25 „
4% kranjsko deželno posojilo	67 „ — „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 „ 70 „
Prijoritne obveznice državne železnice	221 „ 75 „
„ „ južne železnice 3%	166 „ 90 „
„ „ južne železnice 5%	129 „ 75 „
„ „ dolenskih železnice 4%	98 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	141 „ 50 „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 „ 75 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ 50 „
Salmove srečke, 40 gld.	70 „ 70 „
St. Genois srečke, 40 gld.	71 „ 25 „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50 „ — „
Ljubljanske srečke	25 „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	180 „ — „
Akcije Ferdinandovesev. železn. 1000 gl. st. v.	3445 „ — „
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	514 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	108 „ — „
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	72 „ — „
Montanska družba avstr. plan.	106 „ — „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	164 „ — „
Papirnih rubljev 100	135 „ 25 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobika.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svati za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

in naloženih glavnice.